

ПОРАДИ ВЧИТЕЛЯМ ТА БАТЬКАМ

Поради вчителям

Батьківські збори – як військовий парад. Кожен раз вимагається наново демонструвати свої можливості. Краще, щоб наочно. А головне батьківське питання завжди те саме: що відбувається з моєю дитиною в школі?

Дякуйте батькам за все підряд. Багато разів за одне й теж саме. Обов'язково у присутності всіх. Дякуйте учням за їх надзвичайних батьків. Дякуйте бабусям і дідусям за те, що зустрічають дітей зі школи, допомагають організовувати шкільні свята. Окремо дякуйте татам – за виняткову увагу до потреб школи, за найменший крок назустріч дитині й учителю.

Звичайно, вияв вдячності може бути будь-яким. Але особливо запам'ятовуються листи з подякою.

Записи в щоденнику улюбленого дитяти – найболючіша тема для багатьох батьків. Як правило, записи невиразно інформують про те, чого дитина не виконала в школі. А якщо змінити тактику і почати писати позитивні, схвальні відгуки дякувати дитині офіційно (письмово), регулярно закріплюючи похвалу? Так, це потребує вашого часу, але воно цього варте!

Основне завдання школи, якщо вона справді хоче розірвати ганебне коло протистояння з батьками з приводу прав і обов'язків за виховання і навчання дітей, – переконати батьків у своєму щирому бажанні розділити цю відповідальність порівну.

Батьки не повинні боятися школи (пригадайте відсутність оптимізму на обличчях батьків, коли ви їм повідомляєте про чергові батьківські збори). Батьки не повинні почуватися у школі гостями, яких запрошують тільки на великі свята, або підсобними робітниками для миття вікон чи фарбування парт, або безрозмірними гаманцями, з яких треба "витрушувати" необхідну суму в разі потреби.

Ніколи не "викликайте" батьків до школи. Завжди запрошуйте їх поговорити. І неодмінно наперед. Не практикуйте ситуації "Щоб завтра батьки були у школі!". Адже розмова під гарячу руку призводить до протилежного результату. До того часу, поки зустріч учителя і батьків буде для дитини покаранням, розраховувати на повноцінну співпрацю передчасно...

Вивчайте батьків (та інших членів сім'ї) за їх інтересами, сферою професійної діяльності, методами виховання, але не як маму Світлани чи тата Михасика, а просто як досвідчених дорослих людей, з якими вам доводиться вирішувати спільні проблеми. Можливо, ви зустрінетеся з дивовижними людьми, і вони стануть відомими завдяки вашій щирій зацікавленості.

Учіться у батьків, адже вчитель – це не обов'язково та людина, яка знає більше, а та, яка знає інше.

На жаль, на сьогодні батьківські збори – найпоширеніша форма взаємодії вчителя та родини учня. А де ж поділися лекції, семінари, педагогічні практикуми, дискусії, тренінги, конференції, психолого-педагогічні консультації? Що це – лінощі, дефіцит часу чи

професійна невідповідність багатьох учителів? Виходить, кількість батьків, присутніх на зборах, – єдиний показник їх активності, довіри до школи, готовності взяти участь в житті класу. Але й тут дотримання простих правил може суттєво стимулювати процес залучення батьків до школи.

Ніколи не дорікайте батькам, які не відвідують батьківські збори, адже це не сприяє їх бажанню зустрітися з вами частіше. Завжди щиро (без іронії) радійте їх появі у вашому класі.

Обов'язково звертайтеся до батьків по імені та по батькові, а не кажіть "мама Михайлика". Інакше може скластися враження, що батьки мають значення для вас тільки в такій ролі.

Привселюдно на зборах намагайтеся говорити про загальні проблеми, а не про проблеми конкретної дитини. А хвалити – персонально і обов'язково всіх. Знайдіть кілька теплих слів для кожної дитини. Діти змінюються, дорослішають, освоюють новий простір, і, як правило, набагато успішніше, ніж ми собі уявляємо на перший погляд.

Ви досягнете особливого ефекту, якщо вдасться проаналізувати, чого саме досягли школярі з часу вашої останньої зустрічі з батьками, а що їм не вдалося, залишилося недосяжним. Вияв проблеми має бути конструктивним: ось проблема; заради її вирішення було б непогано зробити це і це; я постараюся зі свого боку, а ви спробуйте зі свого...

Якщо батькам пропонується реальна і конкретна модель застосування батьківських ресурсів, то віддача завжди збільшується. Крок за кроком цілеспрямовані дії сприяють позитивним результатам. Зростає зацікавленість батьків. Вони починають звертатися до вас за порадами, а ви отримуєте можливість відслідковувати розвиток дитини у сім'ї.

Намагайтеся не критикувати дії колег, дотримуйтеся професійної етики, навіть якщо у вас інша думка з цього приводу.

У разі необхідності, просіть батьків про надання допомоги, докладно пояснюючи, чому саме ви не можете без них обійтися; попросіть висунути інші варіанти розв'язання проблеми і з бажанням їх обговорюйте.

Запрошуючи батьків до школи, запитайте себе: "Що я хочу отримати в результаті?" Якщо ви хочете зустрітися з мамою чи татом тільки для того, щоб висловити своє обурення, засудити дії дитини чи батьківські методи виховання, то цей шлях неефективний. Спробуйте знайти й запропонувати конструктивне рішення, і це принесе полегшення перш за все вам.

Під час обговорення в присутності дитини пам'ятайте: наскільки б вона не була винна, батьки завжди (принаймні на людях) повинні бути адвокатами своїх дітей. Нечесно і несправедливо нападати обом на одного!

Не покладайтеся на чутки. Говоріть тільки про достовірно відомі речі, не заохочуйте наклепи.

Намагайтеся не використовувати загальні фрази "погано себе поводить", "не хоче вчитися" тощо. Висловлюйтеся чітко: "не виконав два домашніх завдання з математики", "відмовився відповідати на уроці хімії" і т.д. У такому випадку батькам буде легше проконтролювати подальшу навчальну діяльність дитини.

Пропонуючи різноманітні способи вирішення проблеми, не провокуйте батьків на насилля після так званого "розбору". Цим ви лише настроїте дитину проти себе, і, як результат, діти будуть уникати повідомляти батькам дати чергових зборів.

Завершуючи зустріч, запитайте себе, чи виправдалися ваші очікування щодо неї? З якими почуттями батьки йдуть додому? Як подивиться на мене учень завтра?